

Ronneby kommun

Yttrande över undersökning om betydande miljöpåverkan över förslag till detaljplan för Bökevik 1:131 i Ronneby kommun

Handlingar daterade 2022-07-04 för samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

Er beteckning: 2022/296

Syfte

Planens syfte är att slå samman de två nu gällande byggnadsplanerna och en ändrad detaljplan i området till en gemensam detaljplan med mer jämställda byggrätter.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Ronneby kommun har upprättat en checklista för att bedöma behovet av att upprätta en strategisk miljöbedömning. Kommunens ställningstagande är att ett genomförande av detaljplanen inte bedöms få betydande miljöpåverkan och att en MKB enligt 4 kap 34 § plan- och bygglagen (PBL) inte krävs. Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning och samråd med länsstyrelsen har härmed skett.

Länsstyrelsens samlade bedömning

Delar av planområdet ligger inom risk för översvämning. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen ska redogöra mer i det fortsatta planarbetet. Vid förtätning eller omvandling bör kommunen även studera hur stigande havsnivåer kan påverka befintlig infrastruktur och bebyggelse, t.ex. kan utrymme behöva reserveras för att upprätta skyddsåtgärder, exempelvis i form av vallar. Riskbilden för platsen måste på sikt hanteras så att även befintlig bebyggelse skyddas mot stigande havsnivåer. Se vidare under Översvämningsrisk.

Eftersom delar av planområdet kommer att omfattas av strandskydd behöver kommunen i det fortsatta planarbetet redogöra för särskilda skäl där strandskyddet planeras att upphävas.

Då det finns många hotade och skyddade arter tillsammans med andra höga naturvärden i området är det av stor vikt att en eventuell detaljplan

anpassas för att långsiktigt säkra arternas levnadsmiljöer och fortlevnad i området. Se vidare under Naturmiljö.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Förslaget bedöms inte aktualisera några frågor som kan föranleda prövning enligt 11 kap. 10 § PBL vad gäller riksintressen, mellankommunala frågor, miljökvalitetsnormer, strandskydd, hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion. Inte heller anses förslaget stå i strid med översiktsplanen eller medföra betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen redovisar sina synpunkter nedan som bör beaktas i det fortsatta planarbetet.

Motiv för bedömningen

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Riksintresse

Planområdet omfattas av riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § MB och berör MSA-område, stoppområde höga objekt samt påverkansområde för väderradar.

Planområdet ligger inom den MSA-påverkande zonen för Ronneby flygplats. Luftfartsverket samt Försvarmakten är sakägare och ska ges möjlighet att yttra sig över detaljplanen.

Planområdet ligger inom det geografiska riksintresseområdet för högexploaterad kust enligt miljöbalken 4 kap. Vilket innebär att exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön som möter hinder enligt miljöbalken 4 kap 2-8§§ inte får komma till stånd.

Området ligger även inom riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § MB.

Länsstyrelsen bedömer likt kommunen att riksintressena inte påverkas av planförslaget då endast mindre förändringar kommer medges. I fortsatt planprocess ska Försvarmakten remitteras för att inhämta synpunkter på planförslagets eventuella påverkan på riksintresset.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion

Vid planläggning ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat risken för olyckor översvämning och erosion (PBL 2 kap. 5 §).

Dagvatten

I dagsläget tas dagvattnet omhand lokalt inom området. Kommunen gör bedömningen att genomförandet av detaljplanen inte förändrar dagens situation till en sådan grad att nya lösningar krävs. Länsstyrelsen håller med kommunen i den bedömningen.

Buller

Enligt bullerreglerna i plan- och bygglagen som trädde i kraft 2 januari 2015 är det ett krav att beräknade bullernivåer ska redovisas i planbeskrivningen. Bullerutredningar ska alltid genomföras, utom när det är uppenbart onödigt. Kommunen behöver redovisa bullersituationen fram för år 2040, baserat på dagens trafikmängd alternativt tydliggöra i planbeskrivningen varför en bullerberäkning inte krävs.

I fortsatt planprocess ska Trafikverket och Försvarmakten remitteras för att inhämta synpunkter på planförslagets eventuella påverkan på buller.

Översvämningsrisk

Delar av planområdet ligger inom risk för översvämning. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen ska redogöra mer i det fortsatta planarbetet.

Länsstyrelsen har tagit fram riktlinjer om *"Säkerhetsnivåer för byggande i låglänta områden – hänsyn till översvämningsrisker i föränderligt klimat"* och Boverket har motsvarande *"Utgångspunkter för bedömning av översvämningsrisk"*. Den grundläggande utgångspunkten för båda är att bebyggelse ska lokaliseras till områden som inte riskerar att översvämmas under planerad användningstid, detta på basis av 2 kap. 5 § plan- och bygglagen (2010:900).

Bebyggelsens lokalisering är kommunens ansvar och om risk för naturolyckor föreligger måste planeringen utgå från att hantera riskerna på något sätt. Enligt 4 kap. 14§ i plan- och bygglagen kan plankartan förses med en planbestämmelse som anger att bygglov inte får ges förrän en viss skydds- eller säkerhetsåtgärd har genomförts vilket bör införas när det gäller höjdsättning av marken. Kommunen bör även tänka på att en ny höjdsättning riskerar att ändra avrinningen av dagvatten, vilket kan försvåra hanteringen av risken för översvämning till följd av skyfall. Byggnadsverk bör också utformas så att de skyddas mot skador från översvämning samt är tillgängliga och användbara även vid framtida högvatten.

Planområdet ligger delvis under rekommenderad planeringsnivå på +3,0 meter (RH2000). I vissa sammanhang kan det finnas skäl att uppföra - byggnadsverk i områden trots viss risk för översvämning under planerad användningstid. Exempelvis kan det handla om att förtäta eller på annat

sätt utveckla befintlig stadsbebyggelse där stora investeringar redan har gjorts.

Vid förtätning eller omvandling bör kommunen även studera hur stigande havsnivåer kan påverka befintlig infrastruktur och bebyggelse, t.ex. kan utrymme behöva reserveras för att upprätta skyddsåtgärder, exempelvis i form av vallar. Riskbilden för platsen måste på sikt hanteras så att även befintlig bebyggelse skyddas mot stigande havsnivåer. Istället för att enbart höjdsätta specifika planområden är det generellt mer ekonomiskt att utreda och hantera översvänningsrisken i ett vidare perspektiv och införa skyddsåtgärder som även skyddar befintlig bebyggelse. En åtgärd i närheten kan till exempel vara att förstärka och höja kajen.

MKN

Enligt 2 kap. 10§ PBL skall MKN följas vid planläggning.

Miljökvalitetsnormer är bestämmelser om den lägsta godtagbara miljöskiljetet och är juridiskt bindande, fastställda av regeringen utsedd myndighet. Miljökvalitetsnormer finns för luft, vatten och buller.

”Frisk luft” är ett av riksdagens uppsatta miljökvalitetsmål, där luften ska vara så ren att människors hälsa och djur, växter och kulturvärden inte skadas. För att uppnå detta mål är miljökvalitetsnormer ett av styrmedlen. Kommunerna har ansvaret att kontrollera luftkvaliteten för de flesta miljökvalitetsnormerna.

För ytvatten finns miljökvalitetsnormer för kemisk status (kvicksilver, TBT m.m.) och ekologisk status (bottenfauna, fisk m.m.). För grundvatten finns miljökvalitetsnormer för kemisk status och kvantitativ status (dvs. att det råder balans mellan uttag och nybildning av grundvatten).

Miljökvalitetsnormen för buller gäller omgivningsbuller från alla vägar, järnvägar, flygplatser och tillståndspliktiga hamnar. Den gäller även omgivningsbuller från vissa större, utpekade industrigrenar i de största kommunerna.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att det med tanke på planområdets läge inte bedöms finnas någon risk för att någon miljökvalitetsnorm ska överskridas.

Länsstyrelsen anser också att kommunen med fördel kan redovisa dagvattnets avrinningsområde samt statusklassning för recipienten i det fortsatta planarbetet. Statusklassning för vatten finns att söka på <https://viss.lansstyrelsen.se/Maps.aspx>

Mellankommunala frågor och regionala förhållanden

Planförslaget bedöms inte påverka mellankommunala eller regionala förhållanden.

Strandskydd

I dagsläget finns det inget strandskydd i området då det är upphävt genom gällande detaljplaner. Men enligt miljöbalken återinträder strandskyddet då gällande detaljplan ersätts med en ny. Eftersom delar av planområdet kommer att omfattas av strandskydd behöver kommunen i det fortsatta planarbetet redogöra för särskilda skäl där strandskyddet planeras att upphävas.

Råd enligt 2 kap. PBL

Förhållande till ÖP

Planområdet är inte särskilt utpekade i gällande översiktsplan för Ronneby kommun. Men en vision i översiktsplanen är att kunna utveckla landsbygden. Planförslaget bedöms vara förenligt med gällande översiktsplan.

Naturmiljö

Inom området finns ett stort antal registrerade ekoxefynd. Ekoxen är fridlyst och beroende av ekmiljöer för sin fortlevnad. Därför är bevarandet av ekar i området av stor betydelse. Det gäller även bevarandet av död ved i olika former.

Det finns även ett stort antal validerade fynd av sandödlor i område, sandödlan är fridlyst och upptagen i artskyddsförordningen. Sandödlan är starkt hotad och förekommer i torrmarker med rik ljung- eller gräs-/örtvegetation för skydd och födosök samt med mellanliggande öppna ytor för solning och äggläggning. Sandödlan har ett åtgärdsprogram.

Även Hasselsnok har noterats i och strax utanför området. Den är rödlistad och fridlyst. Kommunen och/eller andra verksamhetsutövare behöver ta arten i beaktande inför åtgärder som riskerar att påverka arten eller dess livsmiljö.

Det finns även fynd av blåsippan registrerat i området. Området gränsar till två skogliga nyckelbiotoper. Centralt i området finns en strandäng med höga värden.

Kommunen och/eller andra verksamhetsutövare behöver ta ovan nämnda arter i beaktande inför åtgärder som riskerar att påverka dem eller deras livsmiljö.

Äldre Träd, skyddsvärda träd, träd med håligheter eller andra strukturer i träd som bedöms som skyddsvärda ur ett naturvårdsperspektiv, bör tas hänsyn till i tidigt skede. Även om det inte finns några i kartan utmärkta skyddsvärda träd så kan det ändå finnas skyddsvärda träd i området. Detta bör tas i beaktande där exploatering kan bli aktuellt, exempelvis på de obebyggda tomterna då det i området finns arter som är knutna till främst ek, bland annat ekoxe, vilket ökar skyddsvärdet på ekarna i området.

Eftersom det finns så många hotade och skyddade arter tillsammans med andra höga naturvärden i området är det av stor vikt att en eventuell detaljplan anpassas för att långsiktigt säkra arternas levnadsmiljöer och fortlevnad i området. Det finns fördelar med att skapa en sammanhängande detaljplan då detta kan bidra till att långsiktigt skydda arterns levnadsmiljöer samtidigt som utveckling kan anpassas till lämpliga områden. Området bedöms idag ha höga naturvärden och vidare utveckling av området behöver utredas noga med avseende på hotade och skyddade arter. De områden som idag utgör ej bebyggd yta/ej tomtmark behöver utredas för att undersöka lämplighet för byggnation utifrån naturvärden innan planen fastställs, detta för att undvika konflikter med artskydd/naturvärden senare i processen.

Kulturmiljö

Det finns inga skyddade eller utpekade kulturmiljöer inom det aktuella området. Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning att någon strategisk miljöbedömning inte behöver genomföras. Om fornlämning påträffas vid markarbeten ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen kontaktas i enlighet med 2 kap 10 § kulturmiljölagen.

Koppling till miljömålen

Länsstyrelsen anser att den fysiska planeringen utgör ett viktigt verktyg för att uppnå miljömålen. PBL (2010:900) är direkt knuten till miljöbalken, enligt dess 2 kap 2 §. Miljömålen ska enligt miljöbalkspropositionen (1997/98:45) vara vägledande vid tillämpningen av miljöbalken.

En översiktlig redovisning av miljömål på olika nivåer, det nuvarande miljötillståndet och planinnehållets förhållande till detta saknas i planhandlingen. Kommunen bör redogöra för detta i det fortsatta planarbetet.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen anser att samtliga projekt bör ta hänsyn till effekterna av ett förändrat klimat. Klimatförändringar i form av ökad och intensivare nederbörd, höjda medeltemperaturer och värmeböljor, samt stigande

havsnivåer, medför konsekvenser för i stort sätt alla samhällssektorer och anpassningsåtgärder är därför nödvändiga.

Det är viktigt att planområdets lämplighet över tid utreds utifrån en analys av relevanta klimateffekters inverkan på området, till exempel om ökad nederbörd kan medföra översvämningssrisk från höga flöden i närliggande vattendrag, om intensiva värmeböljor kan innebära problem med överupphettning i tätbebyggda områden eller om en havsnivåhöjning kan medföra en permanent översvämning av hela eller delar av planområdet. Analysen bör sedan ligga till grund för beslut om lämplig markanvändning, samt vilka eventuella klimatanpassningsåtgärder som behöver integreras i planförslaget för att möta effekterna av ett förändrat klimat.

Energihushållning

Plan och bygglagen (2010:900) anger i 2 kap 3§ att planläggning enligt denna lag ska ske med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter, bl.a. genom en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt.

I samband med planering påverkas möjligheterna till hållbar energianvändning på främst tre sätt:

- Möjligheten till effektiva transporter, genom t.ex. lokalisering och infrastruktur.
- Möjligheten till hållbar energianvändning i byggnader genom effektiv användning och användning från förnybara källor.
- Möjligheten till produktion av värme eller el från förnybara källor.

Faktorer att beakta är bland annat lokalisering, exploateringstal, parkeringsnorm, avstånd till kollektivtrafik och turtäthet, möjligheter att försörja den nya bebyggelsen/anläggningen med fjärr-/närvarme och solvärme, tillgång till service samt funktionsblandning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av funktionschef Lena Ekroth med planarkitekt Anna Thyrvin som föredragande. I ärendet har även arkeolog Karl-Oskar Erlandsson, naturvårdshandläggare Elvira Isacsson Nilsson och naturvårdshandläggare Marcus Törnberg deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.